

Casablanca

een toneelbewerking

door

REIN AKKERMANS

(naar de film "Casablanca" van Michael Curtiz)

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

Fax: 072 - 5 15 53 66

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **CASABLANCA** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **REIN AKKERMANS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2008 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **12** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,

Telefoon (03)3.66.44.00,

E-mail: bestellen@toneelfonds.be en Website: www.toneelfonds.be.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

DRAMATIS PERSONAE:

1. Rick Blaine - Amerikaanse café eigenaar
2. Ilsa Lund - vrouw van Laszlo, oud geliefde Rick
3. Victor Laszlo - gezochte verzetstrijder
4. Inspecteur Renault - hoofd politie Casablanca
5. Sam - pianist in café van Rick
6. Sascha - ober, croupier etc in café van Rick
7. Majoor Strasser * - Duitse Gestapo officier
8. Ugarte * - zwarthandelaar
9. Ferrari ** - eigenaar café Ferrari, zwarthandelaar
10. Jan ** - Bulgaarse vluchteling
11. Annina ** - vrouw van Jan

agent 1, agent 2, agent 3

vrouw 1

figuranten

vrouw 2

man 1, man 2

toerist 1

Engelsman

Engelse vrouw

zakkenroller

* mogelijke dubbelrollen

** dubbelrollen

PLAATS:

Het verhaal speelt zich af in de jaren '40 in Casablanca. Daar runt de Amerikaan Rick Blaine "Rick's café Americain". In dit café wordt constant druk onderhandeld over doorreis en uitreisvisa. De zwarte handel tiert hier welig. Het café heeft een aantal speeltafels en binnen en buiten een terras. Naast het café heeft Rick zijn eigen kamer. Op het vliegveld van Casablanca is het een komen en gaan van vluchten naar bevrijd gebied. Naast het café Americain ligt het politiebureau waar politieprefect Louis Renault, de vertegenwoordiger van de orde, heerst. Niet echt sympathisant van de Duitsers; vooral sympathisant van zichzelf.

DECOR:

Links: achter: café Rick, speelzaal
 midden en voor: terras café Rick

Rechts: achter: politiebureau
 voor: straat en kraampjes
 telefoon aan paal

Links van toneel:

kamer Rick
er boven projectiescherm

Rechts van toneel:

scherm met projectie
vliegveld

SCENE 1

Alle figuranten aanwezig, Sam, Sascha, Jan en Annina, Agent 1. Op het terras van café Rick's zitten aan alle tafeltjes gasten. Op straat lopen toeristen en ook twee agenten. In het politiebureau zit een agent achter een telex. Op de beide schermen verschijnen beelden van vluchtelingen aan het begin van de tweede wereldoorlog. Ze zijn allen op weg naar Casablanca. Een vertelstem spreekt terwijl de beelden geprojecteerd worden, de volgende boodschap:

VERTELLER: Van de Sahara tot de steppen van Midden-Azië staat heel Europa in brand. Gedirigeerd vanuit Berlijn hebben Adolf Hitlers troepen Polen, Denemarken, Noorwegen, Nederland, België en Frankrijk onder de voet gelopen. Wehrmacht-troepen belegeren Moskou en paraderen over de Champs-Élysées terwijl de Luftwaffe

's nachts Londen bombardeert. Europa lijdt! Kan niemand de Duitsers stoppen?

Moedige mannen en vrouwen gaan in het verzet. Overal in bezet Europa schieten verzetsbewegingen als paddestoelen uit de grond. Generaal Charles De Gaulle leidt in Frankrijk de ondergrondse acties tegen de nazi's. Tsjechische patriotten hergroeperen zich en bereiden acties voor tegen de bezetters van hun land.

In het politiebureau ontvangt agent 1 een bericht van de telex. Hij neemt een microfoon en roept het bericht om:

AGENT 1:Attentie, attentie, aan alle eenheden. In de trein naar Casablanca is een Duitse koerier neergeschoten. Belangrijke documenten die hij bij zich zou hebben, werden echter niet aangetroffen. Arresteer alle verdachte personen en kijk uit naar de gestolen documenten. Hoogste prioriteit!!! Attentie, attentie de Tsjechische verzetsleider Victor Laszlo, gezocht door de Gestapo voor misdaden tegen het Derde Rijk, is per vliegtuig onderweg naar Casablanca. Voor alle eenheden verscherpte controle!!

De vertelstem gaat verder, tegelijk met de beelden:

VERTELLER: De onstuitbare opmars van de Wehrmacht over het Europese continent betekent grote verwarring voor miljoenen mensen. Er is een vluchtroute ontstaan: van Parijs naar Marseille, over de Middellandse Zee naar Oran, en dan per trein, met de auto of te voet langs de kust van Noord Afrika naar Frans Marokko en, daar eenmaal aangekomen, naar Casablanca.

Casablanca, de stad waar het vliegtuig naar Lissabon heilig is en een schip naar Amerika God zelf. Waar alles en iedereen op zoek is naar een geldig uitreisvisum!

SCENE 2

Alle figuranten aanwezig, Sam, Sascha, Jan en Annina, Ferrari, agent 2, toerist 1, agent 3, Engelse, Engelsman, zakkenroller, Sascha, Ferrari

De beelden van vliegtuigen gaan verder. Het geluid valt weg.

Vooraan op het terras zitten aan twee tafeltjes Jan en Annina en een Engels echtpaar. Een zakkenroller houdt het Engelse paar in de gaten. Twee agenten surveilleren. Zij houden een toerist aan.

AGENT 2: Mag ik uw papieren zien?

TOERIST 1: *(nervus)* Ik vrees dat ik die niet bij me heb.

AGENT 2: In dat geval moet ik u verzoeken mee te gaan naar het bureau.

TOERIST 1: Eh wacht even misschien heb ik toch.....
(hij zoekt in zijn zakken en haalt wat papieren tevoorschijn) Ja, hier heb ik ze! Stom van me !

AGENT 3: *(na korte bestudering van de papieren)* Deze papieren zijn verlopen. Ik moet u toch vragen met ons mee te gaan naar het bureau. *(de toerist rukt zich los en rent weg. Agent 2 blaast hard op zijn politiefluitje en agent 3 pakt zijn revolver en schiet de toerist neer. Beiden lopen naar de neergeschoten toerist, doorzoeken zijn*

zakken en slepen de man van het toneel. De zakkenroller komt in actie)

ENGELSE: O dear ... wat gebeurt hier toch allemaal?

ENGELSMAN: Ik weet 't niet my love, echt niet! *(de zakkenroller komt op hen af en legt een arm om de schouder van de Engelsman en rolt zijn portemonnee)*

ROLLER: Pardon meneer, mevrouw, maar heeft u 't dan niet gehoord?!

ENGELSMAN: Wij horen hier maar weinig, sir, en begrijpen er nog minder van.

ROLLER: Het schijnt dat een belangrijk doorreisvisum gestolen is en nu is de politie in alle staten. Dan fouilleren ze iedereen en pakken op wie ze maar willen. Past u maar goed op, meneer, mevrouw, want hier in Casablanca stikt het van het tuig. Dus weest u alstublieft extra op uw hoede!

ENGELSMAN: O thank you, dank u zeer!

ROLLER: Geen dank, meneer. Ik doe het graag. Wij buitenlanders moeten elkaar toch helpen, niet! Nog een prettige dag verder en tot ziens meneer, tot ziens mevrouw

ENGELSMAN: Wat een aardige kerel! Ober!!!! *(Sascha de ober komt bij het Engelse paar dat wil afrekenen. De Engelsman voelt in zijn zakken en vindt zijn portemonnee niet)* Jezus hoe kan dat nou!

ENGELSE: Wat is er dear?

ENGELSMAN: Ik heb met m'n stomme kop mijn portemonnee in het hotel laten liggen. *(als Sascha dit hoort kijkt hij meteen rond, op zoek naar de zakkenroller)*

SASCHA: Ik ben bang dat die vriendelijke man aan uw tafeltje uw portemonnee gerold heeft. Hij heeft u zeker nog gewaarschuwd voor zakkenrollers niet ? *(de Engelsman kijkt rond, ziet de roller nog net weglopen en rent er achteraan)*

ENGELSMAN: Wait you, bloody basterd!!! *(ondertussen rekent de Engelse af. Staat op en loopt haar man achterna)*

Op de schermen landt weer een vliegtuig, nu met geluid.

Annina en Jan horen dit.

ANNINA: O, Jan, misschien zitten wij morgen wel in het vliegtuig.
(aan een ander tafeltje zit een deftige vrouw met Ferrari)

VROUW 1: Alstublieft, kunt u er niet iets meer voor geven?! Het zijn zeer oude familiestukken. Hier, deze ring is een oud erfstuk van onze familie 18^e eeuw. Die is toch wel meer waard dan twee duizend! Alstublieft ik moet 't geld hebben voor mijn ticket naar Lissabon. Alstublieft, meneer!

FERRARI: Het spijt me, mevrouw, maar juwelen, daar struikel je over in Casablanca. Iedereen biedt ze te koop aan. Iedereen heeft geld nodig voor de visa. Ik kan echt niet verder gaan dan twee duizend vierhonderd.

VROUW 1: Nou, dan moet 't maar. (de deal wordt gesloten)

SCENE 3

Alle figuranten, Sam, Sascha, Jan en Annina, Renault, Strasser

Licht dimt links. Licht op rechts voor. Renault komt uit zijn bureau en loopt naar het vliegveld. Daar komt van uiterst recht Strasser op.

STRASSER: Heil Hitler!

RENAULT: (met een vluchtig armgebaar) Majoor Strasser, neem ik aan! (geeft een hand) Kapitein Renault, politieprefect van Casablanca! Welkom in onbezet Frankrijk!

STRASSER: Dank u kapitein. Het is fijn eindelijk eens hier te zijn.

RENAULT: U zult het klimaat hier in Casablanca misschien een ietsje te warm vinden, majoor.

STRASSER: O, wij Duitsers dienen om te kunnen gaan met alle soorten klimaten: van Rusland tot de Sahara! Maar misschien doelde u niet specifiek op het klimaat!

RENAULT: Waarop dan anders, mijn beste majoor?!

STRASSER: Even to the point: die vermoorde koerier en het gestolen visum wat heeft u daaraan gedaan?

RENAULT: O, gezien het belang dat u daar kennelijk aan hecht,

hebben mijn mannen twee keer het gebruikelijk aantal verdachten opgepakt. We weten overigens al wie de moordenaar en dief is.

STRASSER: Mooi zo. En is hij al gearresteerd?

RENAULT: O neen, m'n beste majoor, wij hebben helemaal geen haast. Vanavond arresteren we hem wel. Bij Rick's café Americain. Iedereen gaat namelijk naar Rick's.

Alle licht uit.

SCENE 4

Alle figuranten, Sam, Sascha, Jan en Annina, Rick, Ugarte, vrouw 1, Sascha, vrouw 2, man 2

Licht aan op links. Aan tafeltjes zitten het Engelse paar, Jan en Annina, vrouw 1 en een paar anderen te drinken en of te kaarten. Rick zit aan apart tafeltje bij de bar en speelt solitair.

Aan de piano midden links begint Sam te spelen (it had to be you)

VROUW 1: Uh, ober

SASCHA: Ja, mevrouw.

VROUW 1: Wilt u Rick vragen of hij iets met ons wil drinken!

SASCHA: Mevrouw, Rick drinkt nooit iets met zijn gasten. Nooit. Ik heb 't nog nooit gezien!

VROUW 2: Waarom zijn café-eigenaren toch altijd zo'n snobs?

MAN 2: Misschien als u hem vertelt dat ik directeur ben van de op een na grootste bank van Amsterdam?

SASCHA: De op een na grootste bank van Amsterdam, zegt u. Ik ben bang dat dat weinig indruk op meneer Rick zal maken. *(fluisterend)* Weet u, de baas van de grootste Amsterdamse bank werkt momenteel bij ons in de keuken!

MAN 2: U meent 't!

SASCHA: *(onder het weglopen; lachend)* En zijn vader bedient hier de lift! *(loopt naar tafeltje van Rick en laat check controleren. Als hij*

wegloopt, komt Ugarte binnen en Sascha probeert hem tegen te houden)

UGARTE: Neem me niet kwalijk Sascha, maar Rick heb je even voor me.

RICK: A Ugarte. Wat verschaft ons de eer.

UGARTE: *(schuift een stoel aan)* Besef jij wel, Rick, dat Americain het best lopende café van heel Casablanca is. Als je niet beter zou weten, zou je denken dat je altijd in zaken geweest bent.

RICK: En wat doet je denken dat dat niet zo is?

UGARTE: O niks, Rick. Maar toen je pas in Casablanca was, dacht ik

RICK: Ja, wat dacht jij?

UGARTE: *(lacht nerveus; bang Rick te beledigen)* Och ik en denken je kent me toch Rick!

RICK: Jij zegt 't.

UGARTE: *(buigt zich voorover)* Gehoord van die Duitse koerier, die ze gepakt hebben?

RICK: Ja, gelukkige kerel! Gisteren nog een gewoon Duits koeriertje; vandaag held van het vaderland!

UGARTE: Wat een cynisme, Rick vergeef me dat ik 't zeg.

RICK: Ik vergeef je *(Sascha komt naar tafeltje van Rick en Ugarte)*

UGARTE: Kan ik je iets aanbieden?

RICK: Nee!

UGARTE: Sorry, ik vergat 't even jij drinkt nooit met *(tot Sascha)* Graag nog een whisky voor mij! *(tot Rick)* Jij veracht me, hè Rick!

RICK: Als jij dat denkt

UGARTE: Is het 't werk dat ik doe ?! Maar iemand moet dat toch doen. Denk eens aan al die vluchtelingen die hier in Casablanca zouden wegrotten als ik ze niet hielp. Dat is toch niet verkeerd. Ik ken nu eenmaal wegen om ze aan een visum te helpen.

RICK: Voor geld, Ugarte, voor veel geld.

UGARTE: Denk ook eens aan die arme drommels, die de prijs die Renault vraagt niet kunnen betalen. Ik doe het voor de helft.

RICK: Och de kleine goede Samaritaan, Ugarte!

UGARTE: Wel Rick, na vanavond stop ik met mijn hele handel en verlaat ik Blanca voorgoed!!

RICK: En wie heb je voor dat visum omgekocht? Renault of jezelf?

UGARTE: Mezelf! Mijn prijs was veel redelijker! *(legt een envelop op tafel)* Kijk, Rick! Weet je wat dit is? Zelfs jij hebt zoiets nog nooit gezien. Een doorreisvisum, getekend door generaal De Gaulle himself. Kan niet ingetrokken worden. Honderd procent safe! *(Rick wil de envelop pakken)* Een moment nog. Vanavond, Rick, ga ik deze verkopen voor meer geld dan waar ik ooit van gedroomd heb. En dan is 't adios Casablanca. Je weet dat ik veel vrienden heb in Casablanca maar Rick, juist omdat jij me zo veracht, ben jij de enige die ik echt vertrouw. Wil je deze voor mij bewaren? Alsjeblieft?

RICK: Voor hoelang?

UGARTE: Een uur; misschien iets langer.

RICK: Ik wil ze hier niet de hele nacht hebben.

UGARTE: Ben maar niet bang. Bewaar ze alsjeblieft goed voor me. En dank je! Ik wist dat ik jou kon vertrouwen.

SCENE 5

Alle figuranten, Sam, Sascha, Jan en Annina, Rick, Ferrari, Renault, Strasser Ugarte

Rick pakt de papieren, Ugarte staat op als net Sascha aan komt.

UGARTE: O Sascha ik verwacht vanavond gasten. Als iemand naar mij vraagt, dan ben ik achter. Ja?! *(tot Rick)* Ik hoop dat je nu een beetje minder slecht over me denkt, Rick. En dan laat ik je nu alleen. Ik ga m'n geluk even beproeven aan de kaarttafel.

RICK: Nee, wacht nog eens even. Heb jij niet ook dat gerucht gehoord van die Duitse koerier die een groot uitreisvisum bij zich droeg?!

UGARTE: Huh dat gerucht heb ik ook gehoord, ja. De arme kerel!

RICK: *(kijkt bedachtzaam naar Ugarte)* Je hebt gelijk, Ugarte. Ik denk inderdaad wat minder slecht over je! *(Ugarte gaat naar de speeltafel en Rick loopt naar de piano, waar Sam speelt. Hij luistert een tijdje en legt dan stiekem de envelop onder de pianoklep. Ferrari staat op en loopt naar Rick)*

FERRARI: Ha die Rick.

RICK: Dag, Ferrari. Hoe gaan de zaken in de Blue Parrot?

FERRARI: Best goed, maar ik zou graag Americain erbij hebben.

RICK: Dat is niet te koop!

FERRARI: En je hebt niet eens mijn bod gehoord.

RICK: Americain is niet te koop. Voor geen enkele prijs!

FERRARI: Hoeveel wil je voor Sam?

RICK: Ik handel niet in personen.

FERRARI: Da's dan jammer. Heel Casablanca doet niet anders. Alleen al met de vluchtelingen zouden we schatrijk kunnen worden, als wij tweeën samen zouden werken.

RICK: Als jij je nu met jouw zaken bezig houdt, doe ik dat met de mijne. OK!

FERRARI: Als we 't Sam eens zelf vragen. Misschien wil hij wel eens wat anders. *(Rick en Ferrari lopen naar Sam)*

RICK: Sam, Ferrari hier, biedt je een baan aan in de Bleu Parrot.

SAM: Ik heb 't hier naar mijn zin meneer.

RICK: Hij betaalt twee keer zoveel als ik.

SAM: Zal best, maar ik heb niet eens genoeg tijd om wat ik hier verdienen uit te geven.

RICK: *(tot Ferrari)* Sorry!! *(Ferrari loopt weg en Rick loopt naar terras waar Renault is gaan zitten)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto